Redacțiunea Administrațiunea Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Donneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat: în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 280. Brașovŭ, Joi, 19 (31) Decemvre. 1891.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Ianuarie 1892 st. vechiu se deschide **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toțĭ amiciĭ și sprijinitoriĭ fóieĭ nóstre.

Prețulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria: pe treĭ lunĭ 3 fl pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Sĕ veghiămŭ!

Brașovŭ, 18 Decemvre st. v.

Proverbulŭ nostru: „graba strică tréba", are adĭ pentru ministru-președinte ungurescŭ Szapary unŭ înțelesŭ opusŭ. Prin graba, cu care pune în lucrare alegerile pentru viitórea dietă, dênsulŭ vrea tocmai sĕ dirégă tréba partidei sale, ce era așa de multcompromisă, vrea sĕ-i viă întru ajutorŭ, nelăsândŭ timpŭ oposițiunilorŭ de totŭ soiulŭ de a se pregăti cum se cade în fața alegerilorŭ.

Intențiunea d-lui Szapary e dér invederată; ea nu este îndreptată numai în contra oposițiunei maghiare, ci și în contra oposițiunei naționalităților.

Ar dori guvernulŭ, firesce, sĕ pótă dice, că în sînulŭ naționalitățilorŭ nu mai esistă oposițiune, care ar merita sĕ fiă luată în sémă; ar dori mai alesŭ sĕ-o pótă dice acésta despre Românĭ, carĭ dintre tóte popórele nemaghiare ale Transilvaniei și Ungariei au desfășuratŭ cea mai mare resistență, așa că în timpulŭ din urmă au atrasŭ asupră-le chiar și privirile lumei culte și liberale din străinătate.

Ar vrea guvernulŭ ungurescŭ sĕ îngrópe și politica națională a Românilorŭ ardelenĭ, séu celŭ puținŭ sĕ ne facă sĕ-o acățămŭ de cuiu, pentru afumatŭ, ca Sașii. Și organele lui au destulă îndrăsnélă ca sĕ dea pe față espresiune speranței, că se vorŭ afla în sînulŭ nostru ómenĭ, carĭ arŭ fi aplecațĭ a se pune la disposiția d-lui Szapary pentru acelŭ scopŭ, ca servitorĭ de pompe funebre.

Despre tóte aceste suntemŭ și trebue sĕ fimŭ în clarŭ. Rĕmâne acum numai sĕ fimŭ în clarŭ și despre mĕsurile, ce trebue sĕ le luămŭ noi înșine pentru de a paralisa poftele nesățióse ale contrarilorŭ noștri, învitându-i la rĕndulŭ nostru, sĕ și-le pună în cuiu!

Pentru a atinge scopulŭ amintitŭ este neapĕratŭ de lipsă ânteiu: sĕ'șĭ facă datoria comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ partidei naționale române și în legătură cu elŭ tóte comitetele nóstre electorale din comitate; alŭ doilea: sĕ'șĭ facă datoria fiăcare Românŭ cu sêmțŭ și pricepere pentru causa națională.

Atențiunea și îngrijirile nóstre ale tuturorŭ trebue sĕ aibă ca țîntă de-o parte pregătirea cum se cade a conferenței electorale generale, ce va avé sĕ se'ntrunéscă peste puținŭ, în ajunulŭ alegerilorŭ; de altă parte combaterea și delăturarea piedecilorŭ și a uneltirilorŭ de totŭ felulŭ, ce se vorŭ pune în calea nóstră cu intențiunea de a ne desbina și de a zădărnici astfelŭ procederea solidară națională a tuturorŭ Românilorŭ asuprițĭ.

Nu este timpŭ de pierdutŭ. Fiă-care sĕ fiă la postulŭ sĕu și sĕ caute a'șĭ împlini cu conscientiositate datoria sa națională!

Apelămŭ în deosebĭ la foștii membrii ai conferențelorŭ nóstre trecute, ca sĕ nu stea cu mânile în sînŭ, ci sĕ adune pe alegĕtorii noștri și sĕ-i lumineze că a lorŭ chiămare și interesŭ nu este sĕ se facă codoriște la toporulŭ, cu care dușmanii voiescŭ sĕ taiă în rădĕcinile stejarului românismului dintre Tisa și Carpațĭ; sĕ-i învețe mai departe cum trebue sĕ țină la programa și la hotărîrile nóstre naționale și cum numai printr'o purtare démnă și înainte de tóte solidară națională póte sĕ-șĭ mai îndrepteze sórtea Românulŭ năcăjitŭ și asupritŭ

Apelămŭ la toțĭ Românii bravĭ și credincioșĭ causei nóstre naționale, sĕ nu fiă cu napăsare, ci sĕ veghieze; sĕ ne denunțe fără amânare tóte mișeliile și uneltirile stricăcióse sfintei legăturĭ dintre noi, vină ele din orĭ și ce parte, ca sĕ cunóscemŭ pe cei periculoșĭ și sĕ ne scimŭ feri de ei.

De mâne încolo vomŭ deschide anume o rubrică, în care vomŭ înregistra evenimentele privitóre la agitațiunile electorale și la efectele lorŭ față cu noi Românii.

Ceremŭ încăodată sprijinulŭ cetitorilorŭ noștri, ceremŭ sĕ ne dea *esacte* și *grabnice* informațiunĭ despre tóte cele ce se vorŭ petrece în sînulŭ nostru și vorŭ fi de interesŭ pentru noi și causa nóstră.

Situațiunea pare unora fórte încurcată. Ea va fi însĕ cea mai clară pentru noi toțĭ și pentru fiă-care din noi, décă cu interesulŭ și zelulŭ nostru pentru causă, vomŭ sci împreuna și buna-voință.

CRONICA POLITICĂ.

— 18 (30) Decemvrie

— **Privitorŭ la intrarea contelui Kuenburg în cabinetulŭ austriacŭ** diarulŭ „Sonn und Montagszeitung" scrie următórele: Incă înainte de sesiunea actuală a dietei, contele Taaffe a începutŭ pertractărĭ cu coriferii liberalilorŭ germanĭ recomandându-le, sĕ pășéscă la armistițiu cu partida guvernamentală și astfelŭ sĕ nu încurce cestiunile politice în parlamentŭ, ci sĕ se restrîngă numai la desbaterea cestiunilorŭ economice. Dreptŭ rĕsplată, ministrulŭ președinte Taaffe, s'a obligatŭ, că încă la finea anului va primi în cabinetŭ pe unulŭ din membrii partidei, ca astfelŭ și partida însemnată liberală sĕ eserciteze influiență. In locŭ însĕ de unŭ armistițiu va urma o pace generală — pe cum credŭ cercurile parlamentare.

— Intre **Austria și Italia** formézâ obiectulŭ unorŭ ne'nțelegerĭ **insula Pelagosa**. O scire telegrafică din Roma spune, că regele Umberto, avêndŭ o convorbire cu marchisulŭ di Rudini, l'a încredințatŭ pe acesta sĕ esamineze documentele privitóre la câștigarea insulei de către Austria. Documentele acestea neaflându-se în archivele ministeriului de esterne, se speră, că se vorŭ afla copiĭ despre ele în archivele Quirinalului și ale ministeriului lucrărilorŭ publice, respective raporturĭ dela generalulŭ Bori, care în 1875 a fostŭ încredințatŭ sĕ facă studii cu privire la edificarea unui *farŭ* din partea Austriei. Nu este eschisă posibilitatea, că Italia va începe negociărĭ cu Austria pentru recâștigarea insulei.

— Amŭ amintitŭ erĭ, că **sobrania bulgarŭ s'a închisŭ**. O telegramă din Sofia spune, că închiderea s'a făcutŭ de principele cu acelașĭ ceremonialŭ, ca și la deschidere. Principele Ferdinand, în mesagiulŭ de închidere, a constatatŭ cu plăcere, că activitatea fructuósă a sesiunei actuale justifică pe deplinŭ încrederea, ce a pusŭ poporulŭ în representanții sĕi. Legile și creditele votate arată în modŭ clarŭ, că deputații înțelegŭ și apreciézâ bine adevĕratele interese și trebuințe ale țĕrei. Principele mai constată, cu o viuă satisfacțiune, că tóte silințele camerei în acéstă sesiune și în cea precedentă au țintitŭ la asigurarea progresului țĕrii și la ridicarea agriculturii și industriei. După închidere, principele a trecutŭ trupele în revistă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Diplomatulŭ din Gorgonzola.

Novelă de Antoniu Ghislanzoni.

I.

Reîntórcerea voluntarului.

E 15 Septemvre 1859..... Sunt așadéră érășĭ în Milanŭ! Ce schimbare! Ce viéță nouă! Ce agitațiă! Fie-care față e senină; trăsurile obrajilorŭ suntŭ mai vii... Ómenii umblă pe strade mai repede, vorbescŭ cu voce înaltă, lărmuescŭ, cântă; totulŭ înótă în bucuriă!.... Speranțele Milanesilorŭ s'au împlinitŭ; dorința atâtorŭ anĭ este realisată. Nemții au făcutŭ de cu vreme o cale destulŭ de însemnată către patria lorŭ. Incă unŭ pasŭ.... apoi, „nópte bună" pentru veciă!

Piațele și cafenelele gemŭ de soldațĭ; săbiile încă batŭ trotoarulŭ și păreții, dér militarii suntŭ prietinĭ cu noi și zîngănitulŭ săbiilorŭ, de care cu câteva lunĭ înainte ni-se puneau fiorĭ în spate, adĭ ni-se pare tuturorŭ, ca o musică nespusŭ de plăcută. Zuavii umblă bratŭ la bratŭ cu cetățenii italienĭ; dragonii francesĭ trăescŭ în cele mai bune relații cu membrii elitei societății; fetele cusătorese cu inimĭ bune, carĭ cu 5—6 lunĭ mai nainte îșĭ întorceau cu disgustŭ fețele de către orĭ-ce uniformă militară, adĭ ochescŭ cu zimbirĭ multŭ promițĕtóre fiilorŭ lui Marte. Și damele?... nebunescŭ după Zuavĭ.... nebunescŭ după *chasseur-ii* din Vincennes, nebunescŭ după cuirasirĭ, cu-o vorbă, nebunescŭ în genere după orĭ-ce uniformă. Ah! Intru adevĕrŭ, că damele arată o mai mare căldură ca totdéuna..... din adêncă iubire de patriă! Binecuvêntată este însuflețirea damelorŭ.... Nu sciu, décă și bărbații și tătânii împărtășescŭ părerea mea, mĕ voiu pădi însĕ a pronunța anatemă asupra lorŭ, décă chiar nu mĭ-ar împărtăși-o. Paulŭ D'Ivoy, corespondentulŭ parisianului „Figaro", a scrisŭ, că „în Milanŭ femeile au fostŭ fórte recunoscĕtóre față de Francesĭ, pentru binefacerile dobêndite prin ei; dimpotrivă, atitudinea bărbațilorŭ era mai indiferentă, ba adese-orĭ 'bănuitóre." De sigurŭ d-lŭ Paulŭ D'Ivoy a avutŭ de lucru numai cu bărbațĭ.

Sĕ mergemŭ pe Corso, către Porta Renza. Ah, étă amiculŭ meu Eugenio!...

— „In primulŭ momentŭ nicĭ că te cunosceam!.... Bravo! Uniforma îțĭ stă minunatŭ! Mărturisindŭ adevĕrulŭ, puținŭ ai slăbitŭ.... dér fața totușĭ țĭ-a reîntineritŭ; întrégă figura ți-e elastică.... mai întinsă."

Eugenio m'a îmbrățișatŭ cu mare bucuriă, dér purtarea lui îmĭ tradà órecare zăpăcélă; în vorbele lui nu aflam însuflețirea unui ostașŭ, care, după ce s'a luptatŭ pentru patriă, se reîntórce între iubiții sĕi, sĕ împartă cu ei bucuria libertății.

— „La Solferino am fostŭ rănitŭ", îmĭ rĕspunse cu tonŭ, în care se mestecà superbia cu tristețа. „Numai înainte de asta cu trei dile am părăsitŭ spitalulŭ....."

— „Dér, pe cum vĕdŭ, te-ai restabilitŭ cu totulŭ..... Cu atâtŭ mai bine! Sci tu, că mulțĭ îțĭ invidiézâ sórtea? O rană primită la Solferino! — asta e o diplomă atâtŭ de glorióså, încâtŭ tu o vei arĕta în tótă viéța ta cu superbiă fiă-căruia."

Eugenio îșĭ plecà capulŭ cu tristeță și cu voce înecată șoptì:

— „Mai bine era, décă muriam!"

— „Ce gândŭ nebunŭ este acesta? A muri?!... Și eu sciu, că e gloriosŭ a muri pe câmpulŭ de luptă, dér crede-mĭ, că o rană nu e mai puținŭ glorióså."

Mĭ-am datŭ silința, ca prin glume sĕ alungŭ tristeța amicului meu — dér îndeșertŭ. Eugenio era nesimțitorŭ față de orĭ-ce vorbă de mângăere și nu-mĭ da decâtŭ rĕspunsurĭ scurte. Aflaiu decĭ de bine a-mĭ schimba tactica.

— „Eugenio", îi diseiu prindêndu-i bratulŭ și trăgêndu-lŭ cu mine spre Via del Durino. „Pe tine te chinuesce vre-o durere adêncă; de ce n'o împărtășescĭ cu vechiulŭ tĕu prietinŭ? Cine scie, póte îțĭ potŭ ajuta cu vorba, orĭ cu fapta?"

Eugenio tăcea mereu; l'am rugatŭ, l'am îndemnatŭ, ba îlŭ amenințaiu, că mĕ supĕrŭ pe elŭ. In fine cu mare greu se plecà rugării mele și se hotărî sĕ-mĭ împărtășéscă pricina tristeții lui.

Conflictulŭ franceso-bulgarŭ.

Este sciutŭ, că între Francia şi Bulgaria a intrevenitŭ unŭ conflictŭ diplomaticŭ, care preocupă de unŭ timpŭ încóce întréga pressă europénă şi cercurile politice. Guvernulŭ bulgarŭ a datŭ peste graniţe pe diaristulŭ francesŭ Chadourne, pentru-că după cum se susţine, acesta a rĕspânditŭ prin „Agenţia Havas“ scirĭ tendenţióse despre Bulgaria.

Guvernulŭ francesŭ a cerutŭ esplicaţii şi a păşitŭ cu tótă energia în potriva guvernului bulgarŭ, care la timpulŭ sĕu i-a rĕspunsŭ, că avea dreptŭ sĕ espulseze pe diaristulŭ francesŭ. In urma acésta Francia a ruptŭ relaţiile diplomatice cu Bulgaria, ba a făcutŭ paşĭ şi la Pórta otomană, acusândŭ pe guvernulŭ bulgarŭ, că a călcatŭ „capitulaţiile.“ După scirile foilorŭ străine însĕ, Pórta sĕ fi rĕspunsŭ notei francese, că ea privesce tréba ca o afacere internă şi absolutŭ privată a Bulgariei şi prin urmare nu e aplecată a se ingera în lucru.

Cercurile politice din Francia suntŭ fórte agitate şi indispuse în contra Bulgariei pentru posiţia ce a luatŭ acésta faţă cu guvernulŭ francesŭ. Chiarŭ şi camera s'a ocupatŭ cu cestiunea acésta în mai multe rĕndurĭ. Deputatulŭ Millevoye a si interpelatŭ pe ministrulŭ de esterne, Ribot, care a rĕspunsŭ interpelării în şedinţa dela 28 Decemvre n.

Ministrulŭ francesŭ, Ribot, dise în rĕspunsulŭ sĕu, că Bulgaria nu este unŭ statŭ independentŭ, ci e supusă suzeranităţii Sultanului. Ea e obligată a se ţiné strînsŭ de „capitulaţiunĭ“ şi n'are dreptŭ, ca de puterea ei, sĕ espulseze pe unŭ străinŭ; unŭ astfelŭ de lucru ea nu póte face fără de conlucrarea şi consiliulŭ Porţii. Décă guvernulŭ bulgarŭ, dise Ribot, are plângerĭ în potriva unui supusŭ francesŭ, atuncĭ ea e datóre sĕ nocifice acésta guvernului francesŭ. Dér asta nu s'a întêmplatŭ numai Franciei, ci şi Italia, Germania şi Grecia au avutŭ parte de astfelŭ de lucrurĭ. In afacerea Chadourne primulŭ incidentŭ s'a întêmplatŭ în Aprilie, când au datŭ în contra lui ordinŭ de espulsare; însĕ la provocarea agentului diplomaticŭ francesŭ sprigínitŭ şi de consululŭ italianŭ, ordinulŭ de espulsare a fostŭ retrasŭ. După câteva lunĭ s'a reînoitŭ ordinulŭ de espulsare, Chadourne a fostŭ deţinutŭ şi în 9 Decemvre espulsatŭ fără de a fi avisatŭ despre acésta pe însărcinatulŭ de afacerĭ francesŭ. E de notatŭ însĕ, că agentulŭ diplomaticŭ francesŭ nicĭ-odată nu s'a subtrasŭ obligaţiunei sale şi a declaratŭ, că e gata a primi orĭ ce plângerĭ a guvernului bulgarŭ şi a le împărtăşi guvernului francesŭ.

Francia, încheià Ribot, *trebue sĕ capete satisfacţiă* şi sĕ grăbéscă a lua mĕsurile de lipsă, fără de a arĕta câtŭ de puţină slăbiciune.

In cercurile rusescĭ a făcutŭ bună impresiă purtarea hotărîtă a Franciei şi le servesce de o mare satisfacţiă aceea, că Francia observă în acéstă afacere o atitudine, care corĕspunde politicei rusescĭ. De aicĭ déră se vede, că apropiarea ruso-francesă nu e numai o vorbă gólă.

SCIRILE DILEI.

— 18 (30) Decemvre.

Pentru şcolarii sĕracĭ. Marţa viitóre adecă în ajunulŭ Crăciunului la órele 3 p. m., în sala cea mare a şcólelorŭ române din locŭ se vor împărţi haine pentru copiiĭ sĕracĭ dela şcólele nóstre, şi anume: băeţilorŭ li se vorŭ împărţi hainele din partea Comitetului parochialŭ dela biserica Sf. Nicolae din Scheiu, ér fetiţelorŭ li-se vorŭ împărţi din partea comitetului Reuninei femeilorŭ române din locŭ.

***

Nou inspectorŭ scolasticŭ pentru comitatului Alba-inferioră. Se scrie din Aiudŭ, că în urma pensionării fostului inspectorŭ şcolarŭ *Gáspár* János, ministrulŭ de culte şi instrucţiune publică a numitŭ pe Dr. *Havas* Gyula fostulŭ inspectorŭ şcolasticŭ din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ. — Havas Gyula scimŭ, că e unŭ mare şovinistŭ jidano-maghiarŭ, care a promovatŭ multŭ causa „maghiarisarii“ în cerculŭ sĕu de mai nainte.

***

† Sir White, ambasadorulŭ englesŭ din Constantinopolŭ, a muritŭ *de influenză* în Berlinŭ, la 28 Decemvre n. c. Sir White a representatŭ Anglia de unŭ lungŭ şirŭ de anĭ în Constantinopolŭ. Era bunŭ diplomatŭ şi a avutŭ unŭ rolŭ principalŭ în cestiunea ardentă bulgară. Era fórte agreatŭ Sultanului şi vorba lui totdéuna avea greutate înaintea ambasadorilorŭ străinĭ din Constantinopolŭ.

***

Mărturisirile dómnei Caterina Karavelov. Diarulŭ „Bulgarie“ publică resultatulŭ anchetei în afacerea celorŭ două memorii remise representanţilorŭ streinĭ din Sofia de d-na Karavelov şi semnate de acésta şi de alte dame carĭ cerŭ intervenirea puterilorŭ în favórea deţinuţilorŭ în afacerea Belceff. Câte-va din damele semnatare au declaratŭ că au semnatŭ numai unŭ singurŭ memoriu şi acésta după insistenţele d-nei Karavelov; ele nu au cunoscinţă de existenţa unui alŭ doilea memoriu. Diarulŭ adaogă că alŭ doilea memoriu, care conţine calomnii contra guvernului este opera exclusivă a d-nei Karavelov; prin urmare în virtutea articolului 49 alŭ codului penalŭ d-na Karavelov va fi obiectulŭ urmăririlorŭ judiciare.

Focŭ în teatrulŭ naţionalŭ maghiarŭ din Budapesta. Dumineca trecută séra o panică generală a cuprinsŭ de-odată publiculŭ ascultătorŭ din teatrulŭ naţionalŭ maghiarŭ din Budapesta. Periculŭ l'a provocat aprindera garderobei celorŭ 8 actriţe ale teatrului. Unŭ servitorŭ aprinse lampa de gazŭ în odaia cu garderoba, dér o mică schinteiă sărindŭ din lampă, a cădutŭ pe o mescióră cu perucĭ, carĭ au luatŭ îndată focŭ. Dându-se de veste, foculŭ s'a stînsŭ; paguba nu e mare, de-órece foculŭ n'a apucatŭ sé ia dimensiunĭ.

***

Corpulŭ oficerescŭ alŭ garnisónei Braşovŭ, precum şi funcţionarii militarĭ ai armatei şi ai honvedimei, vorŭ arangia în sala hotelului Centralŭ Nr. 1 în érna acésta unŭ ciclu de petrecerĭ cu musică şi dansŭ. Cea dintâiu se va da mâne în 31 Decemvre 1891 în preséra anului nou, cu tombolă. Celelalte vorŭ urma în ordinea următóre: în 28 Ianuarie 1892 concertŭ, la mese; în 27 Februarie 1892 petrecere cu dansŭ; în 24 Martie 1892 concertŭ, la mese. Inceputulŭ la 8 óre séra. Biletele de invitare la aceste petrecerĭ s'au împărţitŭ deja.

***

Din adjutantŭ — dilerŭ. Sĕracŭ şi părăsitŭ de tótă lumea a muritŭ la 16 Decemvre n., în etate de 90 anĭ, adjutantulŭ de odinióră, Sanislau *Kacynky*, alŭ fostului comandantŭ în revoluţia polonă, *Gielgud*. Reposatulŭ a urmatŭ pe şefulŭ sĕu în tóte luptele din 1831, ér după sufocarea revoluţiei, urmăritŭ fiind, s'a refugiatŭ în străinătate, perdênd o avere de 500,000 talerĭ. A trăitŭ multă vreme în miseriă mare în America-sudică, până ce în fine i-aŭ permisŭ sĕ se întórcă la vatra părintésca în Skozmarcevo, unde îşĭ câştiga pânea de tóte dilele, ca simplu dilerŭ.

***

La universitatea din Berlinŭ, se dice, că se va înfiinţa o catedră pentru limba şi literatura română.

***

Dunărea inghețată. Lui „Rumänischer Lloyd“ 'i se telegrafiază din Galaţi, că în nóptea de 27 spre 28 Deaemvre n. c. Dunărea a înghiăţatŭ şi mai multe vapóre au rĕmasŭ înţepenite în ghiaţă.

***

Atentatŭ în biserică. Din Valencia se scrie, că cu ocasia unei slujbe de nópte, nesce mânĭ blăstămate au comisŭ unŭ atentatŭ. Au pusŭ bombe sub altarulŭ principalŭ alŭ unei biserici şi sub alte trei altare laterale. Bombele au esplodat şi spaima era generală între credincioşii din biserică. La începutŭ se credea, că preoţii dela altare au cădutŭ jertfe atentatului. Ei însĕ n'au fostŭ greu vătămaţĭ, altarele însĕ s'au ruinatŭ. Pană acuma suntŭ deţinute două persóne bănuite a a fi comisŭ atentatulŭ.

Recolta vinului în Italia în anulŭ acesta, după raportulŭ ministrutui italianŭ de agricultură, este de 35 milióne hectolitre, adecă cu $5^1/_2$ milióne hectolitre mai multŭ ca în anulŭ trecutŭ.

***

Incendiu mare. Din Câmpulungŭ (Bucovina) se telegrafiéză: La magazinulŭ de lemne a isbucnitŭ unŭ focŭ mare. Paguba e calculată la suma de 60,000 fl. Causa isbucnirei acestui focŭ nu este cunoscută.

Uneltirĭ de maghiarisare în Sĕlagiu.

Unimătŭ (Sĕlagiu), 14 (26) Decem. 1891

Domnule Redactorŭ! După-ce acuma în comunele românescĭ: Nirşidŭ, Benefalĕu şi încă altele vre-o două din Sĕlagiu reuniunea de maghiarisare Wesselényiană a înfiinţatŭ şcóle de maghiarisăre, acuma are de gândŭ sĕ înfiinţeze unŭ „kisdedovó“ à la Csáky et Comp. şi în comuna Zalnok, care şi ea este o comună românéscă din cerculŭ pretorialŭ alŭ Tăşnadului, împreună cu comunele curatŭ românescĭ Cehalulŭ românŭ, Orboulŭ, Chegea, Bobota, Dumuşlĕulŭ şi celelalte, carĭ tóte formézā aşa dicêndŭ granița, până unde a înaintatŭ maghiarisarea în mĕsură mai mare séu mai mică, căcĭ partea Sĕlagiului dintre Carĕii marĭ, Satumare şi Tăşnadŭ este deja în mare mĕsurá infectată de necuratulŭ duchŭ alŭ maghiarisării; acésta o adeveresce limba coruptă cu ungurisme precum şi jocurile şi doinele unguresc̆ĭ din aceste părţĭ.

Spre scopulŭ mai susŭ pomenitŭ, adecă pentru înfiinţarea unui „kisdedovó“ amintita reuniune a întreprinsŭ o colectă, la care cu multă rĕvnă „patriotică“ se îmbuldescŭ fiii lui Arpád, dér şi mai multŭ cei ai lui Levi. In zĕlulŭ lorŭ de a colecta banĭ pentru înfiinţarea acestui „kisdedovó“, nu se sfiescŭ, „patrioţii“ a cere şi dela naţia nóstră banĭ umblândŭ sĕ înşele pe cei credulĭ cu afirmarea, că şcólă românéscă se va înfiinţa din banii aceia în Zalnocŭ. Mulţumită Domnului insĕ, că suntŭ cam puţinĭ slabĭ de aceia carĭ sĕ-şĭ dée crucerii pentru scopurile maghiarisării.

Se vede tréba decĭ, că asaltulŭ maghiarisării îndreptatŭ este acuma în potriva acestorŭ sate românescĭ şi în deosebĭ în potriva Zalnocului, care între cei vre-o 800 de locuitorĭ românĭ, mai are şi vre-o 60 de locuitorĭ ungurĭ, spre „mântuirea“ cârora, vedĭ Dómne, se face „kisdedóv“-ulŭ.

Ca de obiceiu, intenţia de maghiarisare şi-o motivézā cu obrasnica născocire, că acéstă comună ar fi fostŭ cândva maghiară şi prin urmare este îndreptăţită remaghiarisarea locuitorilorŭ „valahisaţĭ“; spre ajungerea infernalulu lorŭ scopŭ au colonisatŭ încă în primă-

---

— „Mĕ temŭ, că mĕ vei rîde.... căcĭ dóră tu te obicĭnuiai a rîde de tóte.“

— „Dér nu de orĭ-cine“, i-am rĕspunsŭ. „De altmintrelea aşĭ dori ca nenorocirea ta sĕ fiă de aşa, încâtŭ sĕ potŭ rîde....“

— „Sunt amoresatŭ....“

— „Fórte bine!“

— „Deja şi începĭ sĕ rîdĭ....“

— „Da, fiindŭ-că amorulŭ este unŭ nĕcasŭ, de care uşorŭ poţĭ rîde. Dér sĕ ne întórcemŭ la obiectŭ! Amorurile unui voluntarŭ! Acesta este unŭ sujetŭ atâtŭ de minunatŭ pentru unŭ romanŭ, încâtŭ editorii marinimoşĭ din Milanŭ vorŭ plăti fórte bine chiar şi numai pentru modernitatea lui.“

— „Trebue sĕ scii, că Octomvre alŭ anului trecutŭ l'am petrecutŭ într'unŭ micŭ satŭ în vecinătate de Gorgonzola.“

— „Gorgonzola! Iubite amice, presimtŭ, că voiu fi silitŭ sĕ rîdŭ de nenorocirile tale. Cine ar crede, că într'unŭ orăşelŭ ca Gorgonzola se potŭ întêmpla şi evenimente serióse? Cu atâtŭ mai bine! Va fi unŭ romanŭ umoristicŭ.“

— „Şi totuşĭ în Gorgonzola am făcutŭ cunoscinţă c'o frumseţă îngeréscă; în Gorgonzola m'am amoresatŭ şi în Gorgonzola m'aşĭ fi căsĕtoritŭ, décă în decursulŭ acestui rĕsboiu, câteva suflete rele n'arŭ fi folositŭ absenţa mea şi nu mi-ar fi nimicitŭ fericitulŭ viitorŭ, la care visam.“

Sĕrmanulŭ Eugenio esprimà aceste cuvinte în tonŭ aşa de plângĕtorŭ; frumósa lui faţă trada o desperare atâtŭ de sinceră, încâtŭ n'avuiu mai multŭ curagiulŭ sĕ zîmbescŭ, ci c'o seriositate propriă unui medicŭ ascultaiu istorisirea nenorocirii lui.

— „Mărturisindŭ adevĕrulŭ, teatrulŭ nefericirii mele şi măiestria căpeteniei individilorŭ, ce mi-au causat'o, nu e partea cea mai poetică a dramei. Tatălŭ adoratei mele, Lanfranconi Egidius, este proprietarulŭ unei marĭ măieriştĭ şi mare comerciantŭ de caşcavalŭ. Are o minunată casă în Gorgonzola, unde trăesce în comoditate domnéscă cu o soră nemăritată a lui şi cu fiică-sa de 18 anĭ, care e cea mai frumósă, cea mai poetică, cea mai plăcută fiinţă din lume.“

— „Tu umblai multŭ la casa lui Lanfranconi, ochii tĕi au încunjuratŭ frumseţa fetei de 18 anĭ şi te-ai amoresatŭ în sora lui. Asta întru adevĕrŭ ar fi o mare nenorocire.“

— „Nenorocirea mea e şi mai mare. M'am amoresatŭ în fata lui...“

— „Şi ai deşteptatŭ gelosia domnişórei bĕtrâne...?“

— „Nu! Fata îmĭ rĕspunse amorului cu focŭ şi cu patimă. I-am cerutŭ mâna dela d-lŭ Lanfranconi, care cu deplină aprobare a sorei sale a disŭ *„da“*! Cununia era sĕ fiă în carnevalulŭ acestui anŭ. Tatălŭ şi toţĭ ai mei se bucurară pentru acéstă partiă, fiindŭ-că Ifigenia (aşa se numesce fata) afară de frumseţile şi virtuţile ei, are o zestre de 200,000 lire. 'Ţĭ jurŭ, prietine, că pe ultimulŭ avantagiu n'am pusŭ nicĭ unŭ preţŭ; într'atâta o iubiamŭ, că aşĭ fi luat'o de soţiă fără de nicĭ unŭ filerŭ.— Luna lui Noemvre şi Decemvre am petrecut'o în Milanŭ. Aşteptamŭ cu nerăbdare diua cununiei nóstre, când în primile dile ale carnevalului începeau sĕ se rĕspândéscă cele dintêiu veştĭ de rĕsboiu. Cuvintele, ce le-a disŭ împĕratulŭ Napoleonŭ, la primirea de anulŭ nou, ambasadorului austriacŭ, au pricinuitŭ mare fierbere între tinerimea din Milan; în dilele acele nu se vorbia decâtŭ despre revoluţiă şi despre rĕsboiulŭ apropiatŭ. 'Ţĭ poţĭ închipui starea mea sufletéscă!... A mĕ gândi la cununiă în momentele, când întrégă tinerimea italiană era însufleţită de zelŭ faţă cu causa patriei, mi-se părea unŭ lucru fórte ridicolŭ..... Mĕ temeamŭ, că cunoscuţii mei, că prietinii mei mi-ar ironisa amorulŭ şi neoportunitatea hotărîrei mele; decĭ am aflatŭ de mai consultŭ, sĕ-mĭ amânŭ cununia şi sĕ aşteptŭ desfăşurarea evenimentelorŭ. Spre scopulŭ acesta m'am şi dusŭ la d-lŭ Lanfranconi, i-am predatŭ îndoielile mele şi elŭ mi-a aprobatŭ planulŭ. La începutŭ Ifigenia se părea indispusă pentru aşteptarea silită, însĕ eu, care pentru primaóră i-am vorbitŭ despre amorulŭ meu, i-am vorbitŭ primaóră şi despre patriă... şi c'o nemărginită bucuriă am constatatŭ, că fórte bine mi-a înţelesŭ cuvintele. Ai crede tu, că pe când în mijloculŭ lui Februarie în-

véra anului 1889 Maghiarĭ de pe Alföld de pe orașele Mezötur, Turkeve etc. E primejdiă, căcĭ aceștĭ veneticĭ se stabilescŭ în comunele cele mai românescĭ, chiar după cum e și baștinașa și din velisce românésca comună Bobota, care numĕră la 1400 de locuitorĭ românĭ.

De altfeliu nu de multŭ s'a făcutŭ conscrierea copiilorŭ de 3—6 anĭ și în cerculŭ pretorialŭ alŭ Tășnadului, firesce la porunca ministrului Csáky.

Decĭ susŭ capetele și susŭ inimele!

A. B.

La starea învĕțământului în Munții apusenĭ.

Abrudŭ, 27 Decemvre n 1891.

(Urmare).

Sĕ revinŭ acum asupra așa ḑisei „desmințirĭ“, ce o publică „Unirea“ la adresa mea totŭ în Nr. 48 dela 28 Noemvre.

Décă „Unirea“ s'ar fi mărginitŭ numai la publicarea „desmințirei“ sale, lucrulŭ nu mi-ar fi părutŭ așa bătĕtorŭ la ochĭ, — stilulŭ umflatŭ în care scrie și necorectitatea formei, ce și-a ales'o, bucurosŭ 'i le-așĭ fi trecutŭ cu vederea. Dér „Unirea“ a trecutŭ cu îngâmfarea sa până la ridiculositate. Ca pupăză pe colacŭ, „Unirea“ adauge la finea „desmințirei“ sale o notă, în care nu sĕ se róge, ci „aștéptă“, ca „Gazeta Transilvaniei“ sĕ ia actŭ de „desmințirea“ ei.

Va sĕ ḑică, „Unirea“ pășesce ca unŭ monitor oficial alŭ provinciei metropolitane unite și ca atare pretinde sĕ 'i se dea atențiunea și creḑĕmântulŭ cuvenitŭ unui monitorŭ oficialŭ.

Dér óre așa este? Sciam și eu, că „Unirea“ este *quasi* impusă tuturor preoților unițĭ și că abonamentulŭ ei trebue sĕ se plătéscă, décă nu din punga preoțilorŭ, atuncĭ din fondurile bisericilorŭ; dér de aci eu încă n'am pututŭ nicĭ decum conchide, că „Unirea“ ar fi în adevĕrŭ unŭ organŭ oficiosŭ alŭ bisericei unite. Nicĭ nu sciu sĕ se fi declaratŭ cândva ca atare, dér după ale mele vederĭ, nicĭ n'a putută sĕ se declare, căcĭ unŭ organŭ politicŭ, care nu stă pe basa programului nostru naționalŭ, nu póte figura nicĭodată ca organŭ oficiosŭ alŭ unui clerŭ naționalŭ, precum este clerulŭ bisericelorŭ nóstre românescĭ.

Décă déră „Unirea“ nu este organŭ oficiosŭ și décă ea nu se póte lăuda nicĭ măcarŭ cu fidedemnitatea unui organŭ acreditatŭ naționalŭ, cum póte pretinde, ca lumea sĕ-șĭ plece capulŭ orbesce înaintea „desmințirilorŭ“ ei? De unde cutezanța „Unirei“, de-a pretinde, ca ḑiarele românescĭ sĕ țină contŭ de „desmințirile“ ei și cu ce titlu de dreptŭ acéstă fóiă îșĭ arógă pentru scrierile sale o mai mare acreditare, de cum o merită o scriere privată?

Dér apoi „desmințirea“, ce o publică „Unirea“ în Nr. 48 la adresa mea, nicĭ nu este o desmințire, ci multŭ o rectificare și încă nu o rectificare a întregului meu articulŭ, ci numai a unui singurŭ punctŭ din cele multe, ce le-am adusŭ eu. Prin urmare n'a fostŭ corectŭ din partea „Unirei“ sĕ-șĭ întituleze observațiile sale la articululŭ meu cu umflatulŭ cuvêntŭ „Desmințire“. Cele ce le spune „Unirea“ sub acestŭ titlu, potŭ fi posibile. Ea ḑice, că șĭ-a luatŭ informațiunile din isvorŭ câtŭ se póte de sigurŭ, eu mi-le-am luatŭ dela unii amicĭ din Câmpenĭ și dela unii preoțĭ tractualĭ. Sĕ admitemŭ însĕ, că cele mai corecte informațiunĭ au fostŭ ale „Unirei“. Mie și în acestŭ casŭ îmĭ rĕmâne necombătută aserțiunea, că școlei din Câmpenĭ 'i s'a subtrasŭ subvențiunea erarială de 158 fl. la anŭ. „Unirea“ ḑice, că în contra subtragerei acestei subvențiunĭ s'a protestatŭ și pentru a mĕ convinge, mĕ îndrumă la archiva protopopéscă din Zlatna. Eu însĕ am susținutŭ, că nu s'a protestatŭ, pentru-că dela nimenea în lume n'am auḑitŭ nimicŭ despre protestele amintite de „Unirea“, ér archiva protopopéscă din Zlatna nu mi-s'a pusŭ, nu m'am simțitŭ competentŭ de-a pretinde sĕ mi-se pună la disposiția. De unde déră sĕ fi avutŭ eu scire despre protestele amintite de „Unirea“?

Nu vréu sĕ ḑicŭ prin acésta, că dóră așĭ fi pretinsŭ sĕ se publice prin ḑiare protestele amintite, dér décă s'ar fi publicatŭ, bine ar fi fostŭ. Națiunea trebue sĕ scie de loviturile, ce ni-se dau din partea guvernului, și apoi n'are dreptate „Unirea“ când ḑice (în nr. 49), că n'ar fi permisŭ sĕ se publice prin foi asemenea lucrurĭ. Auḑĭ acolo, Consistórele sĕ fiă obligate a ascunde ilegalitățile guvernului! Așa doctrină dă „Unirea“ cetitorilorŭ sĕi?

Dér apoi nu-i vorba de ḑiare. Avemŭ la disposiția sinódele mixte, protopopescĭ și provinciale. Aci ar fi loculŭ de-a se publica ilegalitățile comise față de biserica și de școla nóstră; de aci ar puté sĕ se ridice și proteste.

De-altmintrelea învinovățirea mea, că nu s'au ridicatŭ proteste, nu s'a referitŭ atâtŭ la Consistorŭ, câtŭ la poporulŭ din tractŭ și mai alesŭ la celŭ din Câmpenĭ, carele de câtva timpŭ petrece într'o letargiă de mórte. Și ce a făcutŭ poporulŭ din Câmpenĭ față cu acéstă ilegalitate? — Nimicŭ. Prin subtragerea amintitei subvențiunĭ n'au fostŭ prescurtațĭ numai unițiĭ, ci și neunițiĭ, fiindcă salarulŭ a trebuitŭ sĕ fiă întregitŭ din fondulŭ comunŭ, care după proporția numerică a poporului, douĕ din trei părțĭ e greco-orientalŭ. Crede „Unirea“, că imputările mele nu s'au referitŭ și la aceștia?.. In Câmpenĭ suntŭ bărbațĭ cu unŭ frumosŭ trecutŭ naționalŭ, suntŭ bărbațĭ cu escelentă cualificațiune juridică, alțiĭ teologică; suntŭ 2 parochĭ, 3 învĕțătorĭ și unŭ protopopŭ. Oare aceștia n'au datorința de a sări intru apĕrarea drepturilorŭ lorŭ școlare și bisericescĭ? Până unde óre se întindŭ susceptibilitățile confesionale ale acestorŭ ómenĭ, carĭ nicĭ în fața pericululul nu vorŭ sĕ pună umĕrŭ la umĕrŭ?

Dela aceștia am așteptatŭ eu, ca sĕ-șĭ ridice vocea și sĕ protesteze, dér n'au protestatŭ, ér de protestele Consistoriului din Blașiu, n'am sciutŭ nimicŭ și nicĭ n'am fostŭ datorŭ sĕ sciu. Prin urmare „Unirea“ n'a fostŭ în dreptŭ sĕ mĕ atace; n'ar fi fostŭ în dreptŭ sĕ mĕ atace nicĭ chiar în casulŭ, décă imputările mele s'ar fi referitŭ directŭ la Consistoriulŭ dela Blașiu, pentru-că acestŭ Consistoriu, împreună cu celŭ dela Sibiiu, au putută sĕ ofere credincioșilorŭ lorŭ ocasia de a-șĭ reclama drepturile lorŭ, dér nu li-au oferit'o.

(Va urma.)

Mulțămită publică.

Sibiiu, 12 Decemvre v. 1891.

Societatea de lectură „Andreiu Șaguna“ aduce pe calea acésta cea mai căldurósă mulțămită acelora, carĭ cu ocasiunea ședinței sale publice ținută în 29 Noemvre st. v. în memoria marelui Archipăstorŭ Andreiu au binevoitŭ a contribui prin oferte marinimóse la înmulțirea averii ei.

Séra la cassă au contribuitŭ următorii Domnĭ: Escelența Sa Inaltŭ Prea Sânțitulŭ Domnŭ Miron Romanul, Archiepiscopŭ și Metropolitŭ 10 fl.; Ilustritatea Sa Dr. Ilarionŭ Pușcariu, archimandritŭ și vicarŭ archiep. 3 fl.; Nicanorŭ Frateșiu, protosincelŭ 2 fl.; Ioanŭ Hannia, direct. sem. 2 fl.; Ioanŭ Papiu, protopresb. 2 fl.; Alex. Lebu, propriet. 3 fl.; Parteniu Cosma, directorŭ de bancă 2 fl.; Dr. Remus Roșca, secretarŭ consistorialŭ 2 fl.; Pant. Lucuța, ases. consist. 3 fl.; Georgiu Dima, prof. sem. 2 fl.; Dr. D. P. Barcianu, prof. sem. 1 fl.; Dr. Ioanŭ Crișianu, prof. sem. 2 fl.; D. Comșa, prof. sem. 2 fl.; Mateiu Voileanu, ases. cons. 1 fl.; Z. Boiu, ases. cons. 1 fl. și „disertațiunea“ ținută la 4/16 Aug. a. c. la Hațeg. Moise Lazarŭ. ases. consis. 1 fl.; N. Ivanŭ, redactorŭ 2 fl.; Dr. A. Balinth, medicŭ 2 fl.; Gerasimŭ Candrea, ases. consis. 2 fl.; D. Cunțanŭ, prof sem. 1 fl.; Dr. V. Bologa, prof. 1 fl.; Dr. N. Vecerdea, advocatŭ 1 fl.; D-nele Mateiu și Răcuciu 2 fl.; D-na Moga 2 fl.; I. Goga 2 fl.; Daniilŭ Gaborŭ, sub-jud. reg. 2 fl.; C. Stezarŭ, căp. pens. 1 fl. și „Albumulŭ macedo-românŭ,“ D-șóra Petrașcu, directóră 1 fl.; D na Teresia Piposiu 1 fl.; D-na Ida Piposiu 1 fl.; D șóra E. A. 1 fl.; Dr. P. Șpanŭ 1 fl.; I. Cărpenișanŭ not. 2 fl.; Dr. A. Frâncu 1 fl.; Ioanŭ Vătășanŭ, funcționarŭ de bancă 1 fl.; Demetriu Câmpeanu, archiv. cons. 1 fl.; D-na Arseniu 1 fl.; Tăbăcariu, subj. reg. pens. 1 fl. 20 cr.; D-șóra Dancășŭ 1 fl.; Simtionŭ, parochŭ 1 fl.; Simeonŭ Popovicĭ, preotŭ mil. 1 fl.; N. Cioranŭ 1 fl.; Arseniu Bunea preotŭ 1 fl.; D na Rebega 1 fl.; D șóra Ecaterina Rebega 1 fl. Severŭ Bocu, funcționarŭ de bancă 1 fl.; D-na Ana Pascu 1 fl.; D-șóra Maria Bratulescu 35 cr.; Alex. Mohanŭ 50 cr.; N. N. 1 fl.; Ios. Munteanŭ 1 fl.; N. N. 1 fl. I. Ardeleanŭ 1 fl.; D. Gaborŭ 1 fl.; X. 1 fl.

Prin postă și prin alte căi au incursŭ oferte dela următorii Domnĭ: Preasânția Sa Domnulŭ Ioanŭ Mețianŭ, episcopŭ 5 fl.; Preasânția Sa Domnulŭ Nicolau Popea 5 fl.; Galacteonŭ Șagău, protopresb. 5 fl.; Ioanŭ Branŭ de Lemeni, căpit supr. în pens. 2 fl.; Ioanŭ Petricŭ, protopresb. 2 fl.; Ioanŭ Danciu, protop. 2 fl.; On. Corp învĕțătorescŭ din Brașov 2 fl. 40 cr.; Nicolae Crișanŭ, not. 2 fl.; Ioanŭ Vătășanŭ înv. în Brașovŭ 1 fl.; Nicolau Mureșanŭ, parochŭ 1 fl.; Mihailŭ Gomboșŭ, propriet. 1 fl.; Toma Bĕrsanŭ parochŭ 1 fl.; Aureliu Popescu, juristŭ 1 fl.; Georgiu Neagovicĭ-Negoescŭ 1 fl.; M. 1 fl.; Aurelŭ Boerŭ parochŭ în Ciór a 1 fl.; Iuliu Piticŭ înv. 50 cr.; N. Fodoreanŭ înv. 50 cr.

Subtrăgêndŭ din venitulŭ totalŭ de 119 fl. 45 cr. spesele de 35 fl. 18 cr., resultă unŭ venitŭ curatŭ de 84 fl. 27 cr.

Nicolau Vătășanŭ vpreș. *Gavrilŭ Blându* cassariu.

Romulŭ Verzea cotrolorŭ.

DIVERSE.

Mórtea lui Ling-Cĭung-Ping-Pung-Cen. „Dayli Cronicle“ aduce scirea din China, că marele căpitanŭ alŭ óstei „imperiului cerescŭ“ a căḑutŭ în ḑilele trecute de pe calŭ și și-a frântŭ gâtulŭ. Mórtea lui Ling-Cĭung-Ping-Pung-Cen e o mare pierdere pentru armata „imperiului cerurilorŭ“, căcĭ era omŭ vitézŭ, stăruitorŭ și celŭ mai agreatŭ supusŭ alŭ Suveranului sĕu, care multŭ va trebui sĕ-șĭ sfarme capulŭ, până îșĭ va afla unŭ altŭ „mare căpitanŭ“ c'unŭ nume atâtŭ de frumosŭ.

NECROLOGŬ. **Lucreția Popoviciu** născ. **Moga**, soția d-lui Vasiliu Popoviciu preotŭ gr. or. în Meziadŭ (lângă Beiușŭ) a rĕposatŭ la 20 Decemvre n. c. în al 22-lea alŭ etății și alŭ 7-lea alŭ fericitei căsĕtorii. Înmormêntarea s'a făcutŭ la 22 Dec. cu asistența a 6 preoțĭ și a unui publicŭ numĕrosŭ. Rĕposata a fostŭ fiica d-lui Demetriu Moga, notarŭ în Popmezeu.

Dumneḑeu s'o odihnéscă în pace!

Cursulu pieței Brașovŭ

din 30 Decemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 26	Vênd.	9.30
Argintŭ românescŭ	„	9.20	„	9.25
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.27	„	9.31
Lire turcescĭ - -	„	10.58	„	10.63
Imperialĭ - - - -	„	9.58	„	9 63
Galbinĭ - - -	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.=	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	112.	„	113.50
Mărcĭ germane - -	„	57.40	„	57.90
Discontulŭ 6—8% pe anŭ.				

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

cepea sĕ emigreze tinerimea din Lombardia și sĕ se înscrie în armata din Piemont, însășĭ iubita și brava copilă m'a îndemnatŭ sĕ urmezŭ acestŭ esemplu? O, cu câtŭ mai multŭ a înălțat'o în inima mea acestŭ faptŭ și câtŭ de sublimŭ e amorulŭ, décă i-se alătură și vitejia jertfei de sine!

„Când m'am despărțitŭ de ea, n'a vĕrsatŭ nicĭ o lacrimă. Mi-a datŭ o cocardă și o șuviță de pĕrŭ, dreptŭ amintire, și m'a rugatŭ sĕ le portŭ pe amêndouĕ la sînulŭ meu. „Nunta nóstră“, 'mĭ ḑise ea „va fi mai veselă atuncĭ, când și patria va fi liberă și eu voiu pĕși înaintea altarului mai cu superbiă lângă brațulŭ tĕu, décă porțĭ însemnulŭ ostașilorŭ italianĭ.“ Vorbele aceste mi-le spuse în tonŭ atâtŭ de însuflețitorŭ, cum abia ai puté sĕ-aștepțĭ dela o fecióră de 18 anĭ. La auḑulŭ acestorŭ vorbe, tatălŭ ei isbucnì în lacrimĭ și-mĭ strînse mânile ḑicêndu-mĭ: „Câtŭ mai curêndŭ la revedere! Sperezŭ, că te vei întórce cu decorații!“ — „Fórte puținŭ îmĭ frămêntŭ capulŭ cu decorațiile“, ḑise Ifigenia. „Ostașulŭ de rêndŭ nu e mai puținŭ decâtŭ comandantulŭ, décă amêndoi luptă pentru scopulŭ sfântŭ alŭ liberării patriei!

„M'am depărtatŭ fórte mișcatŭ și în cealaltă ḑi diminéța, cu câțĭva prietinĭ, eram pe celalaltŭ țĕrmŭ alŭ Ticinului, sub stindardulŭ tricolorŭ. Noroculŭ îmĭ surîse, căcĭ mĕ împărțiră la cavaleria ușóră, care pe cum scii, a luatŭ parte în tóte luptele marĭ. Ifigenia 'mĭ scria totŭ a doua ḑi, și epistolele ei erau pline de amorŭ și de încuragiărĭ însuflețitóre. 'Ți poțĭ închipui, cu câtŭ focŭ am intratŭ în luptă; câtŭ eram de însuflețitŭ după prima învingere; ce bucuriă m'a cuprinsŭ, când am vĕḑutŭ, că inimiculŭ se retrăge în fiăcare ḑi și e gonitŭ de ai noștri. — După atacurile dela Montebello și Palestro, a urmatŭ lupta dela Magenta. Austriacilorŭ nu le rĕmase altŭ scutŭ, decâtŭ sĕ părăséscă Lombardia și sĕ-șĭ concentreze armatele în citadelă... Milanulŭ era liberŭ... Noi ne-amŭ retrasŭ victorioșĭ din satŭ în satŭ, între strigătele de bucuriă ale poporului. Speramŭ, că în Milanŭ vomŭ ținé repaosŭ; înainte mĕ desfătamŭ în bucuria, că potŭ sĕ îmbrățișezŭ érășĭ pe Ifigenia mea.... că de nou potŭ sĕ mĕ presentŭ înaintea ei cu insigniile victoriei; că voiu puté sĕ-i istorisescŭ despre micile mișcărĭ ale esperiențelorŭ militare și că o vĕdŭ tremurândŭ de amorŭ și însuflețire. Spre nenorocirea mea însĕ, speranța nu mi s'a realisatŭ, căcĭ regimentulŭ meu a fostŭ trimisŭ în altă direcțiă.

„Din Brescia i-am scrisŭ trei epistole, la carĭ mi-a rĕspunsŭ în modulŭ ei obicĭnuitŭ; dér abia după câteva sĕptĕmânĭ am observatŭ, că epistolele ei 'mĭ sosescŭ din ce în ce mai rarŭ și puține numai, și acele mai multŭ curtenitóre, decâtŭ pline de iubire. Nicĭ urmă nu era în ele de isbucnirile unei inimĭ iubitóre și propozițiile ei erau mai multŭ oratorice, decâtŭ inspirate de-unŭ amorŭ pĕtrunsŭ. După lupta dela Solferino, când am fostŭ dusŭ rănitŭ în spitalŭ, când eram cuprinsŭ de sbuciumărĭ chinuitóre și cândŭ simțiamŭ mai multŭ ca orĭ și cândŭ lipsa unei inimĭ iubitóre, epistolele Ifigenei încetară de totŭ“.

Eugenio îșĭ curmà aicĭ istorisirea, îșĭ luà chipiulŭ de pe capŭ, îșĭ ridicà brațele spre cerŭ și-șĭ blăstĕmà sórtea. Durerea lui sinceră într'adevĕrŭ mĕ pătrunse. Sĕrmanulŭ Eugenio! Ce amăgire grozavă a putută fi acésta pentru unŭ tînĕrŭ amoresatŭ; a se întórce acasă, după șése lunĭ petrecute în pericule și durerĭ în lupta pentru patriă, și în locŭ de rĕsplată a afla părăsire!

— „Oh, femeile!“ esclamamŭ în culmea mișcării mele. „Tóte suntŭ clătinătóre și caprițióse, tóte nefidele și nemulțămitóre!“

Eugenio însĕ îmĭ întrerupse esclamația mea mâhnitŭ. Am observatŭ, că e cu multŭ mai amoresatŭ, decâtŭ sĕ pótă suferi vătĕmarea sexului femeescŭ.

— „Nu, biata fată nu e vinovată, ci e o jertfă a tatălui sĕu slabŭ de minte, care s'a lăsatŭ a fi nebunitŭ de doi ómenĭ mișei“.

— „Fata te iubesce? Atuncĭ de ce caḑĭ în desperare? De ce-țĭ blastămĭ tu sórtea? Unŭ tată slabŭ de minte, care a căḑutŭ în cursa a doi ómenĭ mișei..... dér numai acésta e unica piedecă a fericirii vóstre? Amice, décă fata ține cu noi, atuncĭ causa ta e câștigată.“

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa din Viena

din 29 Decemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	106 20
Renta de hârtiă 5%	101.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.20
dto argintŭ	98.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	113 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	90.90
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	130.—
Renta de hârtiă austriacă	92.55
Renta de argintŭ austriacă	92.20
Renta de aurŭ austriacă	109.25
Losurĭ din 1860	138.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.59
Napoleon-d'orĭ	9.35 1/2
Mărcĭ 100 împ. germane	57 92 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	117.95

Nr. 16697—1891 740,3—2

PUBLICAȚIUNE

referitóre la incassarea dărei pentru cânĭ pro 1892.

De vreme ce, în sensulŭ ordinațiunei Ilustrității Sale d-lui subcomite și consilierŭ reg. Iuliu de Roll ddto Brașovŭ în 3 Iunie a. c. Nru 6298 și în sensulŭ publicațiunei subscrisului magistratŭ din 24 Iunie a. c. Nru 8167, dispozițiunile noului statutŭ pentru ținerea cânilorŭ, carĭ se estindŭ asupra quotelorŭ dărei pentru cânĭ, întră în puterea de dreptŭ *cu 1 Ianuarie 1892*, se aduce prin acésta la cunoscința publică, cumcă validitatea statului de cânĭ de facto valabilŭ, espiră cu 31 Decemvre a. c., procurându-se, începêndŭ cu 2 Ianuarie 1892, dela oficiolatulŭ orășenescŭ de dare mărcile pentru cânĭ, carĭ suntŭ valabile pro 1892.

Darea de cânĭ, carea are sĕ se plătéscă cu ocasiunea procurărei mărcilorŭ pentru întregulŭ anŭ pentru fiăcare câne, care a trecutŭ peste etatea de 3 lunĭ conține:

a) pentru fiăcare câne de luxŭ, care se ține numai pentru plăcere — între aceștia se subsuméză și ogarii și cânii de măcelarĭ — suma de 8 fl.;

b) pentru fiecare câne de vênatŭ, în casŭ când posesorulŭ cânelui este provedutŭ cu o cartă de vênatŭ, 1 fl; la casŭ contrarŭ însĕ: 8 fl. v. a.

c) pentru fiecare câne de casă menitŭ pentru pază séu pentru fiecare câne pentru oi 1 fl.

In intravilanŭ este pentru fiăcare câne de casă séu de oi, în estravilanŭ pentru 2 cânĭ de casă séu pentru 2 cânĭ ținuțĭ la o turmă, în fine pentru 3 cânĭ, carĭ se ținŭ la turme aflătóre pe munțĭ séu în pădurĭ — de a se plăti *1 fl.*

Ca astfelŭ de cânĭ suntŭ de a se considera numai acei cânĭ, carĭ servescŭ anume pentru paza casei seau a turmei, și carĭ nu aparținŭ speciei căilorŭ de luxŭ séu de vênatŭ.

Fiecare câne de curte séu turmă, care se află peste numĕrulŭ amintitŭ prescrisŭ, este supusŭ dărei cânilorŭ de luxŭ, 8 fl.

Cânii streinilorŭ se supunŭ dărei numai atuncĭ, când streinii locuescŭ pe teritorulŭ orășenescŭ *mai multŭ decâtŭ 8 dile.*

Cânĭ neprovĕduțĭ cu mărcile valabile, se vorŭ ucide, începêndŭ cu 11 Ianuarie 1892, de către călău.

Se observă în fine, cumcă statutele ținerei cânilorŭ se află la oficiulŭ orășenescŭ de dare și se potŭ procura per esemplarŭ cu 10 cr.

Brașovŭ, 24 Decemvre 1892.

Magistratulŭ orășenescŭ.

PUBLICAȚIUNE.

Direcțiunea generală a Căilorŭ Ferate Române face cunoscutŭ prin acésta, că are

31 posturĭ de Ingineri vacante

la Serviciulŭ de Intreținere din Bucurescĭ, Craiova, Pitescĭ Buzĕu, Galațĭ și Iașĭ.

Doritorii de a ocupa asemenea posturĭ suntŭ rugațĭ a presenta cererile D-lorŭ în scrisŭ *la adresa Direcțiunei generale a Căilorŭ Ferate Române, Serviciulŭ P. la Bucurescĭ* celŭ multŭ până la **15 Ianuarie 1892 st. nou** cu arătarea adresei D-lorŭ exactă și anexândŭ documentele următóre:

1) Diploma séu Certificatŭ de terminarea studielorŭ a unei școle speciale de Inginerĭ.

2) Certificatŭ de serviciu.

3) Actŭ de nascere.

4) Actŭ de căsătoriă (décă e căsătoritŭ) și de nascere alŭ soției, precum și eventualŭ ale copiilorŭ.

5) Actele pentru serviciulŭ militarŭ.

Pentru informațiunĭ mai detaliate doritorii se vorŭ adresa în scrisŭ séu verbalŭ la **Șefulŭ Serviciului de Intreținere C. F. R., Bucurescĭ, Calea Victoriei Nr. 124.**

724—19.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabetopole	3.04		4.07	10.28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Brașovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		11.—		2.19
Timișŭ		2.41		3.01
Predealŭ		3.26		3.31
Bucurescĭ		9.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenu de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenu de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8.15	3.15
Sighișóra	10.52	6.10

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budatelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9.05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brasov—Zĕrnescĭ

Brașov	5.45	2.58
Zĕrnescĭ	7.26	4.39

Zĕrnescĭ—Brașov

Zĕrnescĭ	8.—	5.20
Brașov	9.24	6.44

Brașov—Ch.-Vașarheiu.

Brașovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S.-Georgiu	10.23	5.03
C.-Vașarheiu	12.46	7.20

Ch.-Vașarheiu—Brașov.

Ch. Vașarheiu	4.00	2.45
S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Brașovŭ	8.08	6 53

Nota: Nume încuriadrațĭ cu linii grόse însemnéză όrele de nόpte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.